

Handläggare: Jan Francke
Telefon: 508 03 024

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Remissvar: Förskölepeng för kommunala förskolor och familjedaghem

Förslag till beslut

Stadsdelsförvaltningen föreslår stadsdelsnämnden besluta följande

Stadsdelsnämnden beslutar att som svar på remissen "Förskölepeng för kommunala förskolor och familjedaghem" godkänna och överlämna detta tjänsteutlåtande

Maria Häggblom
Stadsdelsdirektör

Cathrine Önnestam
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade i budget för 2008 med inriktning för 2009 och 2010 att en förskölepeng ska införas från och med den 1 juli 2008. Stadsledningskontoret föreslår dock att införandet sker först den 1 januari 2009 eftersom ett införande vid årsskiftet ger stadsdelarna bättre förutsättningar till en god ekonomisk framförhållning.

Förskölepengen ska utgöra en lägsta nivå på den andel av grundschablonen som stadsdelsnämnderna måste fördela till varje förskola/familjedaghem. Utgångspunkten i stadsledningskontorets förslag är att en stor andel av resurserna ska fördelas ut direkt till respektive förskola bl a för att skapa konkurrensneutralitet mellan de kommunala och enskilt drivna förskolorna. En

förutsättning för en väl fungerande förskolepeng är att det är tydligt vad som ingår i pengarna innan den fastställs.

Stadsledningskontorets förslag är att förskolepengen ska utgöra 77 % av grundschablonen. I pengarna ska alla kostnader, utom vissa lokalkostnader samt förvaltnings- och verksamhetsövergripande administration, ingå. För familjedaghemmen föreslås förskolepengen uppgå till 94 %.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid avdelningen för förskola, fritid och funktionshinder. Samråd har skett med de fackliga organisationerna 2008-05-09. Förskolecheferna har beretts möjlighet att lämna synpunkter vid sammanträde 2008-05-22.

Bakgrund

Nuvarande resursfördelningssystem för förskolan består av följande två delar:

1. En åldersindeldad grundschablon som är lika för varje barn i respektive åldersgrupper och lika i alla stadsdelsnämnder.
2. En tilläggschablon som är olika för varje stadsdelsnämnd beroende på socioekonomiska förhållanden.

Grundschablonen avser grundläggande verksamhet i förskola samt ett basbehov av språkstöd i förskolan.

Den socioekonomiska tilläggschablonen i förskolan avser hemstadsdelsnämndens behov av extra språkstöd och barn med behov av särskilt stöd. Varje stadsdelsnämnd fördelar själva det socioekonomiska tilläggsbeloppet till områdets kommunala förskolor med hänsyn till de lokala behoven. Tilläggschablonen kan exempelvis användas till extra språksatsningar eller grupper som är socialt och ekonomiskt missgynnade.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontorets utgångspunkt är att en så stor andel som möjligt av resurserna ska fördelas ut direkt till respektive förskola. Kontoret anser att förskolepengen ska utgöra den lägsta nivå en stadsdelsnämnd ska fördela till varje förskola/familjedaghem. Det betyder att stadsdelsnämnderna kan fördela ut mer av schablonen, men inte mindre. Stadsdelsnämndernas nuvarande interna pengsystem varierar i hög grad, både vad gäller nivå och vad som ingår i pengarna, vilket måste tas hänsyn till i förslaget. Stadsledningskontoret anser att kostnader som förskolorna kan påverka bör fördelas till respektive enhet. Detta stärker de kommunala förskolornas frihet och ansvar.

Förvaltnings- och verksamhetsövergripande kostnader

De enskilda enheterna kan inte påverka de förvaltningsövergripande kostnaderna för nämnd och ekonomi- och personaladministration samt gemensamma IT-kostnader. Dessa kostnader föreslås därför inte ingå i förskolepengen. Stadsdelsnämndernas kostnader för detta varierar mellan 5,6 % och 3,0 % med ett genomsnitt på ca 4 % av budgeten. Samma resonemang gäller för vissa verksamhetsövergripande kostnader som avdelningschefer, köhandläggare, verksamhetssystem m.m. och dessa föreslås därför inte ingå i förskolepengen. De verksamhetsövergripande kostnaderna beräknas uppgå till i genomsnitt ca 1-2 % av schablonen. Sammanlagt beräknas förvaltnings- och verksamhetsövergripande kostnader uppgå till ca 5-6 % i genomsnitt.

Lokaler

Lokalhyrorna kan variera kraftigt mellan olika förskolor och flera stadsdelsnämnder har tvingats till dyra lokallösningar för att klara barnomsorgsgarantin. Ombyggnads- och större underhållskostnader m.m. kan variera mycket mellan åren och är därför svåra att hantera för en enskild enhet. Kostnader för el, vatten och uppvärmning ingår ofta i hyran och är av det skälet svåra att särskilja från lokalhyran. Stadsledningskontoret föreslår att samtliga dessa kostnader inte ingår i förskolepengen. Övriga lokalkostnader som t.ex. kostnader för städning och sophämtning är lättare att särskilja och kan därför ingå i pengan liksom mindre underhållsåtgärder. Lokalkostnader exklusive städning, sophämtning m.m. uppgår i genomsnitt till ca 16 % av förskoleschablonen.

Förslag till förskolepeng

Sammanlagt uppgår de kostnader som föreslås ligga utanför förskolepengen till i genomsnitt ca 22 % av schablonen. Detta innebär att förskolepengen skulle kunna vara 78 % av grundschablonen. Eftersom lokalhyrorna varierar kraftigt mellan olika stadsdelsnämnder och i vissa fall är mycket högre än genomsnittet, främst innerstadsstadsdelar och stadsdelsnämnder med mycket nyproduktion, föreslår stadsledningskontoret att förskolepengen uppgår till 77 % av förskoleschablonen. I bilaga 2 i stadsledningskontorets förslag framgår stadsdelsnämndernas förskolepeng 2008. Stadsdelsnämndernas peng är inte helt jämförbar då den är olika utformad och har olika innehåll.

Stadsledningskontoret föreslår en gemensam nivå på 77 % av grundschablonen oavsett barnets ålder. Kommunfullmäktiges grundschablon varierar redan beroende på ålder varför stadsledningskontoret inte finner någon anledning att ändra detta. För familjedaghemmen föreslår stadsledningskontoret en peng på 94 %. Anledningen till den högre pengan för familjedaghemmen är att dessa inte bör vara med och finansiera förskolelokaler samt att det i

familjedaghemsschablonen redan finns ett lokalavdrag. Förskolepengen utgör endast en lägsta nivå på den andel av grundschablonen som stadsdelsnämnderna måste fördela till förskolorna och stadsdelsnämnderna har möjlighet att besluta om en högre peng. I bilaga 1 i stadsledningskontorets förslag redovisas en simulering av effekterna av föreslagen förskolepeng. Utöver grundschablon och den särskilda ersättningen för att klara barnomsorgsgarantin tillkommer den socioekonomiska tilläggsschablonen. Nedan framgår hur förskolepengen skulle se ut utifrån grundschablonen 2008.

	Grundschablon 2008	Peng
Förskola 1-3 år (77 %)	125 145	96 361
Förskola 4-5 år (77 %)	105 055	80 892
Allmän förskola (77 %)	49 930	38 446
Familjedaghem 1-3 år (94 %)	114 145	107 296
Familjedaghem 4-5 år (94 %)	94 055	88 412

Särskild ersättning för att klara barnomsorgsgarantin

Stadsdelsnämnderna får i dagsläget en särskild ersättning för att klara barnomsorgsgarantin. I budgeten för 2008 är ersättningen 48 mnkr. Bakgrunden till ersättningen är att stadsdelsnämnderna har ansvaret att erbjuda föräldrar plats i närområdet inom tre månader. Detta ansågs vid införandet medföra att stadsdelsnämnderna måste ha en viss överkapacitet för att klara kommande inskrivningar. Barnantalet har under de senaste åren vuxit kraftigt vilket har lett till en stor utbyggnad av förskolan. I takt med att antalet barn ökat har även andelen enskilt driven verksamhet ökat. Vid avläsningen i september 2007 gick ungefär en tredjedel av barnen i enskilt driven förskola och utvecklingen pekar på att antalet barn i enskilt driven förskola kommer att fortsätta öka. Detta innebär att även de enskilda tar ansvar för utbyggnaden av förskolan. Eftersom denna ersättning enbart är riktad till den kommunalt drivna förskolan föreslår stadsledningskontoret, för att ytterligare stärka konkurrensneutraliteten, att den särskilda ersättningen för att klara barnomsorgsgarantin upphör 2009.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen ställer sig i huvudsak bakom stadsledningskontorets förslag till ”Förskolepeng för kommunala förskolor och familjedaghem”. Därutöver vill förvaltningen lämna följande synpunkter på förslaget.

Stadsledningskontoret föreslår att miniminivån för förskolepengen ska utgöra 77 % av grundschablonen. Förvaltningen föreslår som ett alternativ, med tanke på de stadsdelar som redan idag har höga hyresnivåer, att grundschablonen kan vara något lägre. Medel motsvarande mellanskillnaden kan avsättas till en särskild buffert som fördelas tillbaks till förskolorna i samband med tertialrapport 2/bokslutet om de inte behöver tas i anspråk. Det är dock viktigt att miniminivån inte blir lägre än att nuvarande kvalitetsnivå i verksamheten kan bibehållas. Från stadsdelens förskolechefer har framförts önskemål om att den nuvarande nivån på 81,4% för de yngre barnen bevaras oförändrad eftersom startperioden är särskilt viktig.

Om den särskilda ersättningen för att klara barnomsorgsgarantin inte längre ska fördelas till stadsdelarna är det viktigt att medel reserveras centralt i staden för ändamålet för att kunna tas i anspråk vid särskilda händelser eftersom kommunen alltid har ansvar för barnomsorgsgarantin.

Bilaga

Stadsledningskontorets förslag till "Förskolepeng för kommunala förskolor och familjedaghem".

SLUT